

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (5)

Datum
2025-02-14

Diarienummer
7983-2024

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om en konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige. Dnr LI2024/01634, Senast svar 2025-02-17

Bakgrund

I början av 2024 skickade Transportstyrelsen en förfrågan till bland andra länsstyrelserna om input till ett regeringsuppdrag där Transportstyrelsen skulle utreda hur användandet av drönare i Sverige kan vidareutvecklas. Syftet med utredningen var att stärka förutsättningarna för en konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige och EU samt främja en säker, hållbar och effektiv användning av drönare. Regeringsuppdraget motiverades av den ökade användningen av drönare både i Sverige och internationellt det senaste decenniet och behovet av att harmonisera och utveckla regelverk och processer för att möta denna utveckling.

Transportstyrelsens svar på regeringsuppdraget var rapporten "En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige" som publicerades i augusti 2024. I rapporten presenteras 20 förslag på åtgärder för att säkerställa en säker, hållbar och effektiv användning av drönare i Sverige. Den 31 oktober 2024 skickade Landsbygds- och infrastrukturdepartementet ut en remiss till Länsstyrelsen i Uppsala län och 116 andra myndigheter, kommuner och privata aktörer för att få in fördjupad information kring framförallt två av Transportstyrelsens förslag:

- Förslag 3: Berörda myndigheter bör analysera sitt bidrag till att skapa en effektiv och konkurrenskraftig drönarbransch. I detta ingår att klargöra sin särskilda roll på området och söka samarbeten i enlighet med denna. För att underlätta detta utesluter inte Transportstyrelsen att regeringen bör tydliggöra vissa myndigheters uppdrag.

- Förslag 10: Myndigheter, kommuner, regioner, länsstyrelser och privata aktörer bör analysera och fastställa sin roll samt skapa sig god kunskap i frågor som rör drönare och de regler som styr användandet.

Transportstyrelsens förslag 3 om nya samarbeten och arbetssätt

I dagsläget är Länsstyrelsen i Uppsala län inte med i något nätverk där frågor relaterade till drönare behandlas mellan olika myndigheter, kommuner och andra aktörer. Därför välkomnar vi Transportstyrelsens förslag att en nationell ambition för obemannad luftfart i Sverige ska fastställas och att en nationell plattform för samarbete upprättas. Det finns dock en risk i att skapa alltför många forum för olika enskilda frågor. I Uppsala län finns exempelvis redan forum där trafik- och infrastrukturfrågor diskuteras och där stor representation finns bland deltagande aktörer som berörs av frågan. Det bör övervägas om de frågor som utredningen handlar om kan inlemmas inom befintliga forum för att öka samverkan med övriga besläktade frågor och motverka att det går inflation i olika samverkansforum som därmed riskerar att förlora deltagare och legitimitet.

Inom naturskyddsområdet skulle en av Länsstyrelsens roller kunna vara att bidra till att bedöma drönarbranschens påverkan på djur och naturvärden som finns både i och utanför skyddade områden. Det återstår dock frågor kring hur de nya reglerna träffar arbetet med skyddade områden (naturreservat, fågelskyddsområden, Natura2000 med flera). För att skydda dessa kan det krävas förbjudande eller begränsande geografiska UAS-zoner. Syftet med skyddet är i många fall kopplat till skyddsvärda arter och livsmiljöer samt friluftsliv. Det är svårt att avgöra om och hur luftrummet kommer behöva regleras för att bibehålla de olika syftena, men det är bra om Transportstyrelsen är beslutande myndighet i dessa frågor. Det behövs dock möjlighet till undantag då drönare också skulle kunna användas inom skötsel och förvaltning i skyddade områden.

Länsstyrelsen bör vara en remissinstans vid ansökan och etablering av U-space för att säkerställa syftet med de skyddade områden som berörs från kommersiell drönartrafik. Det är dock oklart vem det är som får tillsynsplikt i dessa områden för att se till att reglerna följs. Det är också oklart vilka möjligheter det finns att skydda nya

naturreservat inom redan etablerade U-space och hur regelverket ser ut kring detta. Det bör vara tydligt vem och på vilka grunder som en omprövning av U-space kan initieras.

Det är idag svårt för Länsstyrelsen att identifiera alla roller som kan bli aktuella i takt med kommande utveckling av drönarbranschen. Det är också svårt att söka samarbeten i enlighet med roller som ännu är svåra att definiera. Det är därför önskvärt att Transportstyrelsen får en tydlig uppgift och resurser att vägleda andra myndigheter med att identifiera sina roller och vilket ansvar som följer med dessa.

För att länsstyrelserna ska kunna arbeta med dessa frågor är det viktigt att Länsstyrelsen får ett tydligt uppdrag för att delta i utvecklingen av drönarbranschen så att vi kan tillsätta resurser för det arbetet och täcka kostnader för ansökningar av geografiska UAS-zoner.

Transportstyrelsens förslag 10 om kunskapshöjning

Länsstyrelsen i Uppsala län har redan ett operatörskap, en intern drönarorganisation med utsedd samordnare, samt ett antal fjärrpiloter med både A1/A3- och A2-kompetenser. Därmed har vi redan god kompetens och kunskap om regler och krav kring drönarflygningar, åtminstone inom öppen kategori.

Det finns behov i vår verksamhet av att kunna flyga på ett sätt som mer liknar specifik kategori, framför allt möjligheten att flyga utom synhåll. Att kunna flyga utom synhåll över glesbebyggda områden och naturreservat skulle öka effektiviteten, underlätta en grön omställning i vårt arbete och möjliggöra fler potentiella vinster med drönanvändning. Det kräver dock samverkan mellan länsstyrelser för att sänka tröskeln och kostnaderna för sådana ansökningar, samt ett tätare samarbete med Transportstyrelsen för att kunna upprätta tillåtande geografiska UAS-zoner för detta ändamål.

En effektiv användning av tillfälliga UAS-zoner kan dessutom kopplas till hantering av exempelvis tillfälliga skyddsobjekt. Möjligheten till detta skulle också premieras av både samverkan och analysarbete. Därmed behövs ett arbete med att kartlägga och analysera Länsstyrelsens särskilda roll och förmåga att använda

drönare inom civilt försvar och krisberedskap som har blivit ett allt större fokusområde för Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen tycker att det är positivt att utredningen nämner att lösningar kring start- och landningsplatser behöver beakta detaljplaner och bygglov. Exempelvis finns det idag ett stort antal bostäder i bullerutsatta lägen (ca 2 miljoner människor bedöms utsättas för buller som överskrider naturvårdsverkets riktvärde för buller vid bostad i Sverige idag) vilket medför stora negativa hälsoeffekter. Att tillföra en ytterligare bullerkälla vid dessa, som dessutom kommer från ett nytt håll och som det är svårt att genomföra bullerdämpande åtgärder gentemot, kan få stora negativa konsekvenser om det inte hanteras på rätt sätt. Även här är vikten av samråd med rätt instanser av yttersta vikt. Exempelvis bör kommuner och länsstyrelser lokalkännedom vara behjälplig när det gäller att styra drönartrafiken så att den inte påverkar områden där buller/visuella intryck eller liknande kan innebära en alltför negativ påverkan med hänsyn till buller, djurliv, människors integritet, trafikrisker och så vidare.

Länsstyrelsen i Uppsala län har ännu inte hanterat några remisser eller ärenden där andra aktörer vill göra flygningar eller upprätta flygzoner i länet. Vi ser därför positivt på en kunskapshöjning inom detta område och anser att det är lämpligt att Transportstyrelsen får en tydlig roll och resurser att vägleda andra myndigheter i deras kunskapsuppbyggnad om drönare och de regler som styr användandet, samt eventuella ändringar eller uppdateringar av regelverket. Om kunskapsuppbyggnaden inte hålls ihop av någon utpekad finns en risk att det går långsamt samt att tolkningar och arbetssätt börjar spreta åt olika håll. Länsstyrelsen önskar därför att Transportstyrelsen får ett uppdrag som vägledande roll för andra myndigheter i takt med att branschen utvecklas.

Övriga kommentarer

Länsstyrelsen har också kommentarer kring förslag 19: Sveriges regioner bör av regeringen tilldelas mandat att hålla samman lokala och regionala samråd vid upprättande av U-space-luftrum.

Länsstyrelsen ser positivt på att utredningen lyfter vikten av att hänsyn tas till det kommunala planmonopolet i denna fråga. Det är också positivt att kommuner och regioners roll att i processen involvera och informera medborgarna för att kunna förmedla budskapet om var och hur drönare och andra luftfartyg med vertikal

start och landning (VCA) kommer att användas lyfts särskilt. Vikten av att involvera medborgarna i denna process kan dock gärna betonas ytterligare och formerna för hur detta ska gå till regleras på ett tydligare sätt.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Cecilia Magnusson med handläggare, gis Oskar Bremer som föredragande och Malin Hjelm, Albin Karlberg och Olle Norqvist som medverkande.